

TBMM
HAKKÂRIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6517

Tarih : 24.07.2024

14529

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizin Çukurca (Çelê) ilçesine bağlı Üzümlü (Deştan) köyünde faaliyet gösteren bir firmanın şantiyesinin alanı ve yolu asfalt olmadığı için şantiyeye ait çok sayıda tonajlı araç ve iş makinesi köy içerisinden geçmektedir. Bu araçların hareketi sırasında oluşan yoğun toz, köy halkının yaşam kalitesini ciddi şekilde olumsuz etkilemektedir.

Şantiyenin hemen köyün üstünde konumlanmış olması, toz ve gürültü sorunlarını daha da artırmaktadır. Ayrıca, köyün sınırları içerisinde bulunan Bayrak Tepe Karakol Komutanlığı ile Irak Üst Bölge Komutanlığı'na intikal ve taşıma yapan askeri araçların da sürekli olarak köy yolu üzerinden geçmesi ve yolun Üzümlü Sınır Kapısı'na giden güzergâhta olması, toz sorununu daha da şiddetlendirmektedir. Yoğun bir şekilde kullanılan bu yolun asfalt olmaması nedeniyle oluşan toz, özellikle engelli, akciğer yetmezliği olan ve solunum cihazına bağlı yaşayan yurttaşlarımız için büyük bir sağlık riski oluşturmakta ve solunum yollarına bağlı birçok hastalığa neden olmaktadır.

Anayasa'nın 56. maddesi: "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmünü içermektedir. Bu madde çerçevesinde Üzümlü köyümüzdeki durumun, yurttaşlarımızın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını ihlal ettiği açıkça görülmektedir. Bakanlığınızın, bu Anayasal yükümlülüğü yerine getirerek Üzümlü köyündeki çevre ve yol sorunlarını gidermesi gerekmektedir.

Yurttaşlarımızın bağ, bahçe ve hayvanları da bu tozdan olumsuz etkilenmekte, tarımsal verimlilik ve hayvancılık faaliyetleri zarar görmektedir. Köy halkı büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Karakoldan Üzümlü köy mezarlığına kadar olan kısmın asfaltlanması, çevre kirliliği ve toz sorununu önemli ölçüde azaltacak ve köy halkının yaşam kalitesini artıracaktır.

Bu bağlamda;

1. Üzümlü (Deştan) köyündeki mevcut yolun asfaltlanması için herhangi bir plan veya proje mevcut mudur? Eğer mevcutsa, bu projenin hayata geçirilmesi ne zaman planlanmaktadır?
2. Bayrak Tepe Karakol Komutanlığı ile Irak Üst Bölge Komutanlığı'na intikal ve taşıma yapan askeri araçların oluşturduğu toz ve gürültü sorunlarının çözümü için bakanlığınız tarafından ne tür önlemler alınmaktadır?
3. Köydeki toz ve gürültü sorunlarını minimize etmek amacıyla köy yollarının asfaltlanması için ne tür adımlar atılacaktır? Bu konuda bir bütçe ayrılmış mıdır?
4. Anayasa'nın 56. maddesi gereğince, Üzümlü köyünde sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının korunması için Bakanlığınız tarafından ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?
5. Şantiyenin köy halkına verdiği zararların giderilmesi amacıyla şantiye faaliyetlerinin düzenlenmesi veya denetlenmesi konusunda bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
6. Üzümlü köyünde yaşayan engelli, akciğer yetmezliği olan ve solunum cihazına bağlı yurttaşlarımızın sağlığını korumak adına Bakanlığınız tarafından alınması gereken acil tedbirler nelerdir? Bu konuda bir eylem planı mevcut mudur?
7. Yurttaşlarımızın bağ, bahçe ve hayvanlarının tozdan olumsuz etkilenmesi nedeniyle tarımsal verimlilik ve hayvancılık faaliyetlerindeki kayıpların tazmini için Bakanlığınızca ne gibi destek programları sunulacaktır?
8. Köy yollarının asfaltlanmaması nedeniyle oluşan çevre kirliliği ve toz sorunlarının çözümü için Bakanlığınızca yapılan çalışmalar nelerdir? Bu çalışmaların hızlandırılması için hangi adımlar atılacaktır?